

Segédanyag

Nők Mons-ban, múlt és jelen

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

A séta címe: Nők Mons-ban, múlt és jelen

Általános információk

Elsődleges témák: nők, reprezentáció a köztereken

Célközönség: 16 éves kortól, 3–25 fős csoportok számára. Előzetes tudás nem szükséges.

Nyelvek: angol, francia, német, szerb, magyar, lengyel

Város / ország: Mons, Belgium

Kiindulási hely: Square Franklin Delano Roosevelt

Távolság: 2,4 km

Becsült időtartam

Séta előtti tevékenység: 15–20 perc

A séta: 2 óra

Séta utáni tevékenység: 15 perc, fő záróbeszélgetés + további tevékenységek

Szükséges eszközök: Legalább egy internetkapcsolattal rendelkező telefon 2 főre, fejhallgató, résztvevőnként egy papírlap, kemény alátét az íráshoz, valamint filctollak vagy színes ceruzák.

Hozzáférhetőségi szint: könnyű

Segédanyag

Tanulási célok

Ez a séta a nők szerepét vizsgálja Mons formálásában, a középkortól napjainkig. Miközben a résztvevők végigsétálnak a városon, olyan egyes nők történeteit fedezik fel, akik hatással voltak a vallásra, az oktatásra, az aktivizmusra, a kultúrára... gyakran csendben, vagy olyan módokon, amelyeket figyelmen kívül hagytak. Ezek a személyes történetek megmutatják, hogyan jelentek meg a nők a város történetében, vagy hogyan váltak láthatatlanná, kiemelve a nemek, az emlékezet, az elismerés és a részvétel közötti kapcsolatokat.

Célok

Állampolgári ismeretek

- Megérteni, hogyan jelentek meg és jelennek meg ma a nők Mons történetében és közterein.

Kritikus gondolkodás

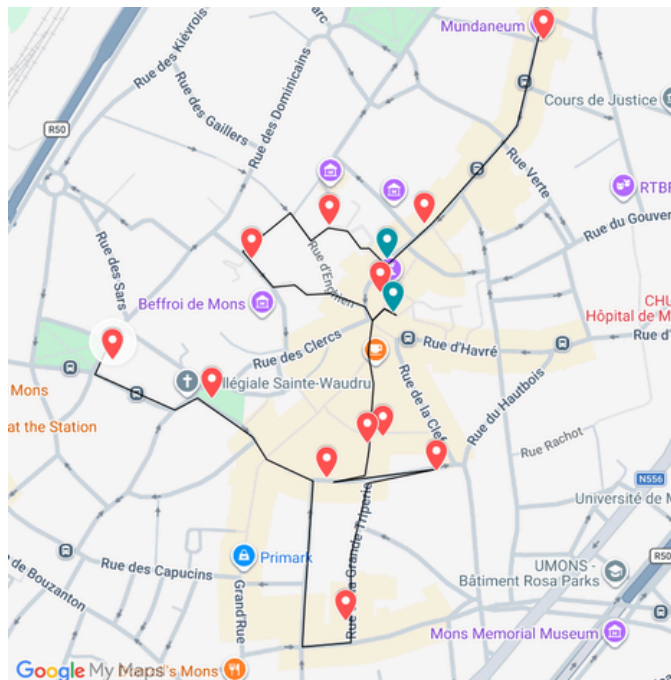
- A kulturális örökség vizsgálata különböző nézőpontokból, hangsúlyosan a nők perspektívájából, de közben annak kiemelésével is, hogy ezen a csoporton belül is sokféle nézőpont létezik.
- Történelmi események és személyek összekapcsolása a nemi reprezentáció mai kérdéseivel.
- A közterekben és a társadalomban megjelenő nemi szerepekkel kapcsolatos feltételezések és előítéletek megkérdőjelezése.

Állampolgári részvétel

- Felismerni az állampolgárok szerepét a kulturális és közterek alakításában.
- Tudatosítani az állampolgárok felelősségét a befogadó kulturális örökség előmozdításában.
- Azonosítani a lehetőségeket arra, hogyan válhatnak a kulturális örökség és a közterek befogadóbbá.
- Ösztönözni az aktív részvételt olyan közösségi kezdeményezésekben, amelyek láthatóvá teszik a nők hozzájárulását.

Segédanyag

Gyakorlati információk

Állomás	Helyszín	Tevékenység típusa	Becsült időtartam
1.Szent Waltrudis, a város alapítója	Szent Waltrudis-társaskáptalani templom	Nem digitális rejtvény – tudásalapú és megfigyelési feladat	4 perc
2.Két fontos női közösség	A Szent Waltrudis-rámpa tetején	Genially-tartalom felfedezése és záró digitális kvíz	5 perc
3.A nők és az örökség kapcsolatának újradefiniálása	Picardie Laïque, rue de la Grande Triperie 44	Canva-alapú digitális írott tartalom és podcast. Nincs rejtvény.	6 perc
4.Nők és oktatás	Politechnikai Kar, rue de Houdain 9	Digitális kvíz: igaz/hamis, sorrendbe rendezés, feleletválasztós kérdések, hiányzó szó kitöltése	5 perc, beszélgetéssel 7 perc

Segédanyag

Állomás	Helyszín	Tevékenység típusa	Becsült időtartam
5.Nőábrázolások a street artban	Street art alkotások: rue des Fripiers, rue de Coupe, Marché aux Herbes	Megfigyelési kihívás. Kritikai gondolkodást fejlesztő kihívás. Kreatív kihívás. Nincs digitális elem.	12 perc, a résztvevők számától függően
6.Az Artefacto Store	Artefacto Store, rue de la Coupe 38	Nincs kihívás, nincs digitális elem	2 perc
7.A Grand Place: folklór és befogadás	Grand Place	Videó szöveges tartalomfelfedezéssel. Megfigyelési kihívás.	10 perc, 5 perc videó + 5 perc kihívás
8.Történelmi alakok és utcanevek	Rue Marguerite Bervoets	Genially-tevékenység: képeld magad Marguerite helyébe.	5 perc
9.Boszorkányok és előítéletek	La Chapelle du condamné, Polgármester kertje, (50°27'19.0"N 3°57'04.3"E)	Hanganyag Marguerite Tiste történetének felfedezéséhez	5 perc
10.Művészet és elismerés Cécile Douard-ral	ARTS ² , 4 rue de Nimy	Kreatív kihívás rajzoláshoz szükséges eszközökkel	5 perc
11. Egy intézmény, amely újraértelmezi örökségét	A Mundaneum	Nincs digitális tartalom, nincs kihívás	3 perc

Megjegyzés: A becsült idő nem tartalmazza az ebben a dokumentumban javasolt reflexiós kérdéseket.

Segédanyag

Hozzáférhetőség

A sétaútvonal általában hozzáférhető, útközben nincsenek lépcsők. Mons azonban középkori város, ezért az utcák nem teljesen síkak, és többnyire burkoltak, ami kihívást jelenthet a kerekesszéket használók vagy a látássérült emberek számára. A járdák helyenként keskenyek lehetnek, ami miatt előfordulhat, hogy az úttesten kell haladni. A városközpont nagyrészt gyalogosövezet, de csúcsidőben zsúfolttá válhat, ami befolyásolhatja a mozgást. Bár minden helyszín kívülről is megtekinthető, a séta általában nem jár épületekbe való belépéssel, így a legtöbb résztvevő további akadályok nélkül élvezheti az útvonalat. Ha úgy döntötök, hogy bementek a társaskáptalani templomba, a bal oldali ajtó biztosít hozzáférést a mozgásukban korlátozott emberek számára, de ez nem mindig van nyitva.

A séta írott anyagokat, hanganyagokat, videókat és interaktív tevékenységeket kombinál, digitális és nem digitális tartalmakat egyaránt használva, hogy többféle tanulási stílust szólítson meg.

Minden tartalom, beleértve a betűtípusokat, a kontrasztot, a szövegméretet és az interaktív elemeket, úgy készült, hogy figyelembe vegye a specifikus tanulási zavarokkal élő emberek igényeit.

Érzékenyebb tartalmak: feminizmus az egész séta során, LMBTQIA+ befogadás a 6. állomáson, valamint boszorkányperek a 9. állomáson. Ezeket a témákat érinti a séta. Fordíts külön figyelmet arra, hogy biztonságos beszélgetési környezetet teremts ezekhez a témákhoz. Lásd a dokumentum konkrét facilitátori jegyzeteit.

Safety

Összességében nincsenek jelentős biztonsági kockázatok. Ugyanakkor egyes helyeken a keskeny járdák miatt szükség lehet az úttesten való haladásra, ezért a résztvevőknek különösen figyelniük kell a forgalomra.

Segédanyag

A séta előtt

Teljes időtartam: 15–20 perc

Cél: Aktiválni a közterületi reprezentációval kapcsolatos előzetes tudást, ösztönözni az egyenlőtlen reprezentációról való gondolkodást, és kutatói szemléletbe helyezni a résztvevőket a séta előtt.

Csoportszervezés: Bármilyen csoportlétszámmal működik. Nagyobb csoportoknál, 15 fő felett használjatok öntapadós jegyzetlapokat. Kisebb csoportoknál elegendő a szóbeli ötletelés.

Szükséges eszközök: Tábla a válaszok felírásához, toll és papír, nagyobb csoportnál öntapadós jegyzetlapok is.

1. Bemelegítés: „Ki jut eszedbe?” 5 perc

1. Kérdezd meg a résztvevőket: „Tudtok mondani egy híres személyt, aki kapcsolódik [az iskolátok városának neve] városához?” Hagyd, hogy a résztvevők szabadon mondjanak neveket.
2. Írd fel az összes választ egy táblára vagy flipchartra. Válaszd külön a férfiakat és a nőket két oszlopba, anélkül, hogy ezt kimondanád vagy leírnád.
3. Tegyél fel követő kérdéseket:
4. Honnan ismered ezt a személyt?
5. Hol láttál vagy hallottál róla? Iskolában, utcanevekben, emlékműveken, médiában, családi tudásból stb.?

Ha az ötletgyűjtés során egyensúlytalanság jelenik meg a férfiak és nők között, ne kommentáld és ne értelmezd ezt az ötletek gyűjtése közben.

Ha a résztvevőknek nincs ötletük, először adhatsz általános javaslatokat, például politikusok, művészek, sportolók, történelmi személyek. Ha ez sem működik, megkérdezheted inkább: „Ismertek olyan szobrot, épületet vagy utcát, amelyet valakiről neveztek el?”

Ezután megkérdezheted tőlük:

- Könnyű vagy nehéz volt neveket találni?
- Mit mond ez arról, hogyan emlékezünk emberekre egy városban?
- Ne adj következtetéseket. A cél a kíváncsiság felkeltése.

Segédanyag

2. Csoportos reflexió: „Semleges-e a köztér?” 10 perc

Csoportszervezés: Oszd a résztvevőket 2–4 fős kis csoportokra.

Fő kérdés: Kérd meg őket, hogy gondolkodjanak el ezen a kérdésen: „Semleges tér-e egy város?”

Adj nekik néhány alkérdést segítségként:

- Kik tűnnek reprezentálnak a köztereken?
- Milyen típusú teljesítményeket szoktak ünnepelni?
- A város mely elemei közvetítenek érdeklődést, értékeket vagy prioritásokat?
Szobrok, utcanévek, épületek, reklámok, világítás, köztéri művészet stb.

Tervezz körülbelül 5 perc csoportos beszélgetést és 5 perc közös megosztást, a csoport méretétől függően. Ebben a beszélgetésben térj vissza az első gyakorlathoz is.

Megkérdőjelezett mögöttes feltételezések (Ezeket ne mutasd be külön.)

- A városok objektívek vagy semlegesek.
- A köztér mindenkit egyenlően képvisel.
- A történelem rögzített, nem pedig konstruált.

3. Átvezetés a sétába: narratív bevezetés 5 perc

Ha szeretnéd, már ekkor bemutatathatod a séta bevezetőjében szereplő levelet, hogy felkeltsd a kíváncsiságot, és felfedező szemléletbe helyezd a résztvevőket. Mutasd be Victoriát és a felfedezését, majd hagyd, hogy a résztvevők elolvassák és/vagy meghallgassák a levél tartalmát.

A városban sétálva bátorítsd őket arra, hogy figyeljenek meg és jegyzeteljenek:

- ki jelenik meg a város narratíváiban, még azokban az elemekben is, amelyeket a séta tartalma nem említ
- mi lepi meg őket

Segédanyag

A séta során

Általános facilitálás: A sétafüzetben az egyes állomásokhoz tartozó narratív rész eltérő színnel szerepel.

Minden állomásnál reflexiós kérdések sorát találsz. Kiválaszthatod azokat, amelyek tetszenek, és megbeszélheted őket a résztvevőkkel az állomásnál, két állomás között informálisabb módon, vagy később, a séta után.

1. állomás: Szent Waltrudis-társaskáptalani templom

Facilitátori javaslatok: A zárójátékhoz megoszthatod a segítséget a résztvevőkkel, ha 2 perc után sem találják meg a szavakat, vagy ha ez releváns, például diszlexiával élő résztvevők esetében.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- Waltrudis 620–625 között született, és körülbelül 70 évig élt.
- Halála óta öt csodát tulajdonítanak neki:
 - Egy gyermek megmentése, akit egy szolgáló csatornába dobott, 1491.
 - Egy beteg nő meggyógyítása, aki zarándoklatot tett Szent Waltrudishoz, 1512.
 - Az 1349-es pestisjárvány vége.
 - Egy tűz megfékezése a Grand-Rue-n, 1574.
 - Négy sörfőző szabadon bocsátása, akiket halálbüntetéssel járó bűncselekménnyel vádoltak hivatalos bizonyíték nélkül, 16. század.
- A „Ducasse”, más néven Doudou alapvető bemutatása megtalálható a Fédération Wallonie-Bruxelles weboldalán.

Megoldások

Segítség:

PROCESSION
MIRACLE
RELICS

F	W	Z	R	E	L	I	C	S	H	I
E	E	Q	S	E	V	P	L	S	S	J
G	Ç	R	U	E	M	R	D	C	A	O
C	F	N	B	P	L	O	X	S	M	L
F	T	N	F	J	I	C	R	Z	O	
W	R	X	W	J	U	E	A	L	V	Ç
D	J	E	G	H	U	S	R	R	Q	Q
L	J	K	D	A	Ç	S	U	L	I	U
B	M	U	G	R	Q	I	T	T	L	M
N	M	P	L	K	Q	O	J	P	L	B
I	X	K	C	P	U	N	V	S	W	I

Segédanyag

Reflexiós kérdések

1. Waltrudis uralkodás, erőszak és vagyon nélkül gyakorolt hatást.
 - Milyen hatalomformákat értékelünk ma?
 - Miért felejtődnek el gyakran a „csendes” hatalomformák?
2. Waltrudis élete részben történelmi, részben kitalált.
 - Kell-e egy történetnek igaznak lennie ahhoz, hogy jelentőségteljes legyen?
 - Veszélyesek vagy szükségesek a nemzeti vagy helyi mítoszok?
3. Sokan vallási kötődés nélkül is követik a Ducasse-t.
 - Miért tartanak meg világi társadalmak is rituálékat?
 - Milyen más rituáléink vannak ma is?

2. állomás: Női közösségek – a Szent Waltrudis-rámpa teteje

Facilitátori javaslatok: Az állomás bevezetése után kérd meg a résztvevőket, hogy olvassák be a QR-kódot, és adj nekik körülbelül 5 percet a tartalom felfedezésére, valamint a zárókvíz kitöltésére. Dönthetsz úgy, hogy mindenki külön telefont használ, vagy 2 fős csoportokat is alkothattok.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A kanonisszáknak először négy, majd nyolc, végül 1769-től tizenhat nemesi őst kellett igazolniuk. Egy fontos kanonissza Louise de Stolberg-Gedern volt.
- Eredetileg vallási jellegű volt, de a Szent Waltrudis káptalan a 10–11. század körül szekularizálódott.
- A kanonisszák férjhez mehettek, de a házasság általában a káptalan elhagyását jelentette. Ilyenkor lemondtak vagy lemondaniuk kellett prebendájukról, vagyis a káptalanhoz kapcsolódó jövedelmükről, miközben megőrizték korábbi pozíciójukhoz kapcsolódó tiszteletbeli presztízst. Státuszuk miatt valójában nagyon keresettek voltak.
- Néhány egykori beguina vallási életbe kívánt lépni, és elhagyta a beginázsokat, hogy két kongregációt hozzon létre: a Szegény Nővéreket és a Fekete Nővéreket. Kórházi munkájukról és a betegek otthoni látogatásáról voltak ismertek.

Reflexiós kérdések

- Mit jelent ma a gazdasági függetlenség? Mennyire fontos a saját élet, identitás vagy közösségi befolyás alakításában?
- Ma milyen felelősségük van az egyéneknek vagy közösségeknek abban, hogy hozzájáruljanak a társadalomhoz? Hogyan döntjük el, mely munkák vagy szerepek „értékesek”? Miért látnak még ma is egyeseket férfiasnak vagy nőiesnek?
- Státuszukon vagy tetteiken keresztül mindkét csoport befolyással bírt egy férfiak uralta világban. Ma hogyan gyakorolnak a nők hatalmat és befolyást a társadalmi, politikai vagy szakmai életben? Adhatsz példákat. Vannak-e még ma is „rejtett szabályok”, amelyek között navigálniuk kell?

Segédanyag

3. állomás: Picardie Laïque, rue de la Grande Triperie 44

Facilitátori javaslatok: Útközben hagyd, hogy a résztvevők rámutassanak a „Soeurs Noires” utcára, és ha szeretnéd, adj hozzá rövid magyarázatot. Az állomáson a résztvevők a telefonjukon felfedezik az első digitális oldalt. Ezután olvasd fel hangosan az átvezető mondatot, és kérd meg őket, hogy nézzék meg a második oldalt. Végül győződj meg róla, hogy a végén megnézik a podcastajánlót. Ha a csoport kicsi, és az utca csendes, ami gyakran előfordul, lejátszhatod a podcastot mindenkinek. Más esetben a résztvevők kis csoportokban vagy akár egyénileg, fejhallgatóval is meghallgathatják. Ezenfelül ez az állomás a patrimonium feminista értelmezését is tartalmazza, Mélanie André nézőpontját. Adj lehetőséget a résztvevőknek, hogy megosszák erről a véleményüket. Hagyj teret a különböző véleményeknek és értelmezéseknek, de úgy facilitáld a beszélgetést, hogy elkerüld a tiszteletlen viselkedést vagy megjegyzéseket.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- „Les Soeurs Noires”: beguinák, akik engedélyt kaptak a püspöktől arra, hogy vallási életbe lépjenek, de akiket a kanonisszák elűztek. További információ található a mons-i Maison de la Mémoire weboldalán.

Reflexiós kérdések

- Szerinted ma is különböznek a fiúkkal és lányokkal szembeni elvárások?
- Mit gondolsz arról az ötletéről, hogy a „Journées du Patrimoine” témája a nők legyenek? És mi a véleményed a „Journées du Matrimoine”-ról? Jó vagy rossz ötlet?
- Szerinted tényleg számítanak a szavak? Megváltoztathatja-e egy szó megváltoztatása azt, ahogyan a történelmet látjuk?

4. állomás: Politechnikai Kar, rue de Houdain 9

Facilitátori javaslatok: Ez az állomás egy időre menő, 4 kérdésből és egy kitöltendő zárókövetkeztetésből álló kvízre épül. A cél, hogy a résztvevők jobb képet kapjanak a nők oktatáshoz kapcsolódó jogainak és eredményeinek alakulásáról országos és helyi szinten. Ez segít perspektívába helyezni a helyi történelmet. A résztvevők önállóan is kitölthetik a kvízt, vagy dönthetsz úgy, hogy csapatokat alkottok, legfeljebb 4 fővel és egy telefonnal csapatonként. A kvíz után bátran kérdezd meg a résztvevőket arról, mely tényeket találták a legmeglepőbbnek vagy legérdekesebbnek. A zárókövetkeztetést is megbeszélhetitek a résztvevőkkel.

Segédanyag

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- Tartsd észben, hogy Marie Popelin később, a Mundaneum állomásnál is szóba kerül. További információt az RTBF weboldalán találhatsz róla.

Reflexiós kérdések

- Az oktatáshoz való hozzáférés ugyanazt jelenti, mint az egyenlő esélyek?
- Szerinted megváltoznak az intézmények, amikor megváltoznak azok, akik vezetik őket? Miért vagy miért nem?
- 1837, a mérnöki iskola létrehozása és 1945, az első női mérnök Mons-ban között több mint 100 év telt el.
- Mit mond ez a hosszú késés arról, hogyan történik a társadalmi változás?
- Milyen láthatatlan akadályok létezhetnek ma is az oktatással kapcsolatban?

5. állomás: Street art – rue des Fripiers, rue de Coupe, Marché aux Herbes

Facilitátori javaslatok: Menjetek vissza azon az úton, amelyen jöttetek, és hagyd, hogy a résztvevők a nyom alapján megtalálják az első műalkotást, az El Dorado-t. Nagy csoportban kérd meg őket, hogy válaszoljanak a tevékenység 1. lépésének kérdéseire. Add hozzá az alább található kiegészítő információkat, körülbelül 2 percen.

Ezután haladjatok tovább felfelé az utcán. Kérd meg a résztvevőket, hogy figyeljenek minden murálra útközben, beleértve a Place du Marché aux Herbes mindkét oldalán lévőket is. Nagy csoportban kérd meg őket, hogy újra válaszoljanak a tevékenység 1. lépésének kérdéseire. Add hozzá az alább található kiegészítő információkat a Place du Marché aux Herbesen lévő műalkotáshoz, körülbelül 5 percen.

A résztvevők a 3. lépés kérdéseire nagy csoportban válaszolnak, vagy ha túl sokan vannak, 3–4 fős kis csoportokban, körülbelül 2 percen.

3–4 fős csoportokban a résztvevők 1 percet kapnak a 4. lépés kreatív kihívásának teljesítésére. Minden csoport 20 másodpercet kap az ötlete vagy ötletei bemutatására.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

1. murál – Eldorado, Duek Glez, 2019

A mexikói kultúra inspirálta:

- A nőket a család gondoskodó alakjaiként látja.
- A természethez és a spiritualitáshoz kapcsolja őket a szent kvézálmadáron keresztül.
- A nő kapcsolódási pontként jelenik meg minden természeti elem között.
- A nő szép, szimbolikus, életadó alaknak látszik.

Segédanyag

2. murál: True Story, Calvin Dussart és Charles Myncke, 2015

Lásd a leírást a Bookletben.

6. állomás: Artefacto Store

Facilitátori javaslatok: Próbáld meg előre beazonosítani az üzletet, és győződj meg róla, hogy a résztvevők felismerik, melyik logóról van szó. Ez az állomás az LMBTQI+ közösség befogadásának témáját érinti. Valószínűleg ez a legérzékenyebb állomás. A téma különböző véleményeket vagy személyes tapasztalatokat hívhat elő. Ösztönözd a tiszteletteljes odafigyelést, és emlékeztess a résztvevőket arra, hogy a cél a különböző nézőpontok megértése, nem pedig bárki identitásának vagy jogainak megvitatása. Kerüld a résztvevők identitásával vagy tapasztalataival kapcsolatos feltételezéseket, és finoman tereld el a tiszteletlen vagy diszkriminatív megjegyzéseket. Engedd meg, hogy aki szeretne, ne szólaljon meg. Ha tovább szeretnél menni, és ez illeszkedik a csoporthoz, ez az állomás alkalmat adhat az interszekcionalitás fogalmának bevezetésére.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

Az interszekcionalitás fogalmának további kibontásához használhatsz olyan példákat, mint Eliane Morissens, egy helyi belga tanár és aktivista, aki elvesztette az iskolai állását, miután nyilvánosan kijelentette, hogy leszbikusága miatt tagadtak meg tőle egy előléptetést; vagy Joëlle Kapompole, Belgium első fekete női szenátora, aki Mons-ból származott, és a Borinage régióban nőtt fel. További információ a hivatkozások között található.

7. állomás: Grand Place

Facilitátori javaslatok: 2–3 fős csoportokban a résztvevők megnéznék egy videót a „Doudou”-ról, és minden alkalommal, amikor a videó megáll, megnyomnak egy gombot, hogy fokozatosan felfedezzék a nők helyét a helyi folklórban. A kihívásnál mondd a résztvevőknek, hogy maradjanak látható távolságban a Grand Place-ről. Dönthetsz úgy is, hogy együtt körbesétáltok, és adsz nekik nyomokat.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

További információ a „Doudou”-ról az 1. állomásnál található. Itt különösen a „Combat du Lumeçon”-ra fókuszálunk.

Segédanyag

Megoldások

Az egyik street art festmény a „La Maison des Brasseurs” és a „Le Verde” között, a kis sikátorban van elrejtve. Ott láthatók a Chinchinek (1), egy Fehér Ember (2) és egy Ördög (3).

A másik a Városháza előtt lévő két korlátból áll. Ezek Szent Györgyöt (4) és a Sárkányt (5) ábrázolják.

Összesen: 5

Reflexiós kérdések

- A hagyomány sokszor változott már. Miért ilyen nehéz változás a nemek közötti egyensúly? Ha szerepről van szó, miért számítana a nem?
- Miért ünnepelnek bizonyos szerepeket, míg mások láthatatlanok maradnak?
- Fejlődhet-e a hagyomány anélkül, hogy elveszítené az identitását?
- Kinek kellene döntenie a hagyományok jövőjéről: a közösségnek, a fiataloknak, a helyi intézményeknek, a nemzetközi intézményeknek...?

8. állomás: Marguerite Bervoets utca

Facilitátori javaslatok: 3–4 fős csoportokban a résztvevők digitális tevékenység segítségével fedezik fel Marguerite Bervoets történetét úgy, hogy az ő helyébe képzelik magukat. Minden lépésnél ösztönözd őket arra, hogy beszéljék meg, mit tennének, mielőtt megnézik, mi történt valójában.

Ha szeretnéd, hangosan felolvashatod a tevékenység 4. fejezetében bemutatott részleteket a leveleiből.

Segédanyag

Háttérinformációk a kulturális örökségről

Marguerite Bervoets életéről további részletekért nézd meg a Belgium WW2 weboldalát. Megnézheted a YouTube-on elérhető Résistantes című dokumentumfilmet is.

Reflexiós kérdések

- Hogyan néz ki ma az „ellenállás”?
- Vannak-e olyan kihívások, amelyekkel a nők ma szembesülnek, és amelyek valamiféle ellenállást igényelnek?
- Hogyan ismerheti el és őrizheti meg jobban a társadalom azoknak a nőknek az emlékét, akik ma változást hoznak, ahogyan Marguerite Bervoets emlékét is ma őrzik?

9. állomás: Az elítéltek kápolnája, Polgármester kertje

Facilitátori javaslatok: A résztvevők egy hanganyagon keresztül fedezik fel Marguerite Tiste történetét. Az immerzív élmény érdekében azt javasoljuk, hogy minden résztvevő fejhallgatóval hallgassa meg, 1 vagy 2 résztvevő jusson egy telefonra.

Először megállhattok a kápolnánál, mielőtt a Grand Place felé indulnátok a hanganyag hallgatása közben. A hanganyag kezdete után 2–3 perccel induljatok el.

Ez a történet különböző módokon hathat a résztvevőkre, beleértve azokat is, akik ismerik a hit vagy sztereotípiák alapján történő történelmi vagy mai üldöztetés formáit. Ösztönözd a tiszteletteljes beszélgetést, amely a történelmi kontextusra, valamint a félelem, az előítélet és a kirekesztés mechanizmusaira fókuszál. Kerüld az erőszak szenzációhajhász bemutatását, és engedd meg a résztvevőknek, hogy eldöntsék, megosztanak-e személyes reflexiókat vagy sem.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

Ez a hangfelvétel az RTBF Marguerite Tiste – L’Heure H című podcastja alapján készült, amely [itt](#) található.

Reflexiós kérdések

- Miért voltak a nők a történelem során különösen kiszolgáltatottak a boszorkányság vádjának?
- Ha a mons-i boszorkányperek idején éltél volna, merted volna megvédeni Marguerite Tiste-et?
- Hogyan hozhat létre a társadalmi félelem igazságtalanságot bizonyos csoportokkal szemben?
- Hogyan védhetjük meg az embereket a félelem vagy előítélet okozta igazságtalanságtól a mai társadalomban?

Segédanyag

10. állomás: ARTS², rue de Nimy 7

Facilitátori javaslatok: Először hagyd, hogy a résztvevők felfedezzék Cécile Douard történetét. Ezután a tevékenységhez győződj meg róla, hogy mindenkinek van egy papírlapja, valami kemény alátétje, valamint filctolla vagy színes ceruzája. Ha a csoport kicsi, egyetlen telefonnal is lejátszhatod a hangos leírást minden résztvevőnek. Más esetben kérheted, hogy kisebb csoportokat alkossanak, csoportonként egy telefonnal. Mondd el nekik, hogy a festményt csak a végén fedjék fel, miután végighallgatták a teljes leírást. Kérd meg őket, hogy hasonlítsák össze a rajzaikat; ez egészen vicces is lehet.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- Cécile Douard néhány híres festménye: La Hiercheuse (1896), Femme du Borinage (1890-es évek), Le Terril (1898), Les Glaneuses (1895).
- Cécile Douard a Grand Place-t is megfestette.
- A telemb.be oldalon találsz [egy rövid videót](#), amely összefoglalja Cécile Douard életét.
- Van egy [videó](#) az l'Artothèque-től is, amely a Les Glaneuses című festmény leírását kínálja.

Reflexiós kérdések

- Ma a nők alkotják a művészeti szakos hallgatók többségét, de a múzeumokban szereplő művészek kisebbségét. Szerinted miért létezik még mindig ez a különbség?
- Cécile Douard olyan időben festette a Borinage nőit, amikor senki más nem tette. Kik ma azok a „láthatatlan emberek” a társadalmunkban, akiket a művészet és a média még mindig nem képvisel megfelelően?

Segédanyag

11. állomás: A Mundaneum

Facilitátori javaslatok: A séta után szánhattok egy kis időt arra, hogy megnézzétek a Mundaneum fő szintjét, amely ingyenesen látogatható.

Háttérinformációk a kulturális örökségről

- A Mundaneummal és történetével kapcsolatos fő információk megtalálhatók [a saját weboldalon](#), a timeline szekcióban.
- Léonie polgári családból származott. Ez olyasmit adott neki, amivel akkoriban a legtöbb nő egyszerűen nem rendelkezett: szabadságot. Volt ideje olvasni, írni és küzdeni az eszményeiért.
- Fő fókusza az egyenlőség volt. A „vegyes általános választójogért” küzdött. Ezt 1948-ban szavazták meg, és 1949-ben vezették be, néhány hónappal azután, hogy meghalt. Így ő maga soha nem szavazhatott.
- 1921: egy politikai párt, a „Parti des femmes Belges” létrehozása, amely a nőkre fókuszált, de általános társadalmi célokat is követett.
- Az információs lapokat író emberek önkéntesek voltak, és többségük nő volt.

Reflexiós kérdések

- Ha a tudás és az információ formálja a társadalmat, kinek kellene ma felelősséget vállalnia azok létrehozásáért és megosztásáért?
- Szerinted az online tudáshoz való hozzájárulás lehet az állampolgári részvétel egyik formája? Miért vagy miért nem?
- Ha megírhatnád egy Mons-ból vagy a saját városodból származó nő Wikipedia-oldalát, ki lenne az, és miért?

Segédanyag

A séta után

Teljes időtartam: 15 perc a fő záróbeszélgetésre

Célok: Segítsd a résztvevőket abban, hogy reflektáljanak arra, mit fedeztek fel a séta során, és összekapcsolják Mons történetét a mai városi és állampolgári kihívásokkal. Ösztönözd a kritikus gondolkodást a kulturális örökségről, a közterületi reprezentációról és az állampolgárok kollektív felelősségéről a befogadó városok alakításában.

1. Közös záróbeszélgetés 15 perc

A résztvevők körben vagy kis csoportokban gyűlnek össze, hogy megbeszéljék a sétát.

A következő kérdéseket teheted fel:

- Mit fedeztél fel ma, amit korábban nem tudtál?
- Melyik nő vagy történet maradt meg benned leginkább? Miért?
- Meglepett valami a séta során?
- Megváltoztatta ez az élmény azt, ahogyan a városra nézel?
- Kinek a történetei hiányoznak még ma is a köztérből?
- Melyik állomás gondolkodtatott el a leginkább?

Bátorítsd a résztvevőket, hogy kapcsolják össze a múltbeli küzdelmeket a jelenlegi vitákkal: láthatóság, egyenlőség, emlékezet, reprezentáció.

2. Reflexiós feladat változó időtartammal

Ha szeretnéd, visszatérhetsz a segédanyagban megosztott reflexiós kérdések egy részéhez. A csoport méretétől függően:

- Megbeszélhetitek őket nagy csoportban.
- Megbeszélhetitek őket kis csoportokban.
- Végezhettek „galériaszerű” tevékenységet: helyezz el minden kérdést külön papírlapon. Kis csoportokban a résztvevők hozzáadják a válaszaikat, majd továbbmennek a következő laphoz, és építenek mások ötleteire. A végén legyen közös zárómegbeszélés a teljes csoportban.

3. Kreatív feladat változó időtartammal

Alakíts 3–4 fős kis csoportokat. Kérd meg őket, hogy keressenek egy fontos nőt valamelyik városukból, kutassanak róla, és hozzák létre vagy javítsák a róla szóló Wikipedia-életrajzot.

Ez a tevékenység a kutatás első lépése lehet, mielőtt arra hívnátok a résztvevőket, hogy saját kulturális örökségi sétát hozzanak létre.

Segédanyag

Továbbblépési lehetőség: A nők és a városi terek kapcsolatának további feltárásához nézd meg a brüsszeli „L’architecture qui dégenre” munkáját. Projektjeik arra ösztönöznek, hogy a köztereket nemi szempontból figyeljük meg, és megkérdezzük: ki érzi magát reprezentáltnak, ki érzi magát kizártnak, és miért. Weboldaluk gazdag bibliográfiát is kínál a további olvasáshoz.

Például elmehettek a Place du Parc-ra, és megkérhetitek a résztvevőket, hogy figyeljenek meg mindent alaposan: Hogyan tapasztalják meg ezt a teret másképp a férfiak és a nők? Vegyétek figyelembe az olyan elemeket, mint a szobrok, amelyek közül kettő fedetlen mellű nőalakokat ábrázol, a kosárlabdapálya, amely más sportlétesítményeknél inkább nemekhez kötött tér lehet, a világítás, a biztonságérzet és a nők korlátozott jelenléte este, a nyilvános mosdók hiánya... Ezután kérd meg a résztvevőket, hogy képzeljék el, hogyan lehetne ezt a teret befogadóbbá és mindenki számára hívogatóbbá alakítani.

Segédanyag

Hivatkozások

- Maison de la Mémoire. Les Sœurs Noires. <http://www.mmemoire.be/la-maison-de-la-memoire/notre-projet/les-soeurs-noires/>
- RTBF. L'histoire de Marie Popelin. <https://www.rtb.be/article/retour-sur-le-combat-de-marie-popelin-figure-marquante-du-feminisme-belge-9985714>
- L'architecture qui dégenre. Bibliography. <https://drive.google.com/file/d/1rTQRbZNBkbaOqiBPmNRfpMR4SXSLFKt8/view>
- Fédération Wallonie-Bruxelles. La Ducasse de Mons (Le Doudou). <https://patrimoineculturel.cfwb.be/patrimoines-en-fwfb/pci-recherche/pcidetails/fwfbpci-fiche/la-ducasse-de-mons/>
- Sonuma. Archives: Éliane Morissens. <https://www.sonuma.be/archive/tvf-magazine-7802>
- Interview with Joëlle Kapompole. Link to be added.
- Belgium WWII. Marguerite Bervoets. <https://www.belgiumwwii.be/belgique-en-guerre/personnes/bervoets-marguerite.html>
- YouTube. Résistantes – Documentary featuring Marguerite Bervoets. https://www.youtube.com/watch?v=HwDitA_LbBU
- YouTube. L'Heure H: The Story of Marguerite Tiste. https://www.youtube.com/watch?v=Ulm_IJCmY9w
- YouTube. Les Glaneuses – Cécile Douard. <https://www.youtube.com/watch?v=evQ1zIK3haI>
- TéléMB. Cécile Douard: L'artiste peintre la plus remarquable du XIXe siècle. <https://www.telemb.be/emission/archives/quartiers-dhistoires-cecile-douard-lartiste-peintre-la-plus-remarquable-du-xixe-siecle/1414>
- Mundaneum. History of the Mundaneum. <https://mundaneum.org/en/the-mundaneum/history/>